

Suvestinė redakcija nuo 2023-05-04

Sprendimas paskelbtas: TAR 2021-12-28, i. k. 2021-27341

NERINGOS SAVIVALDYBĖS TARYBA

**SPRENDIMAS
DĖL NERINGOS SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2021 m. gruodžio 23 d. Nr. T1-237
Neringa

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 26 punktu, 16 straipsnio 2 dalies 36 punktu, 18 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Neringos savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a** :

1. Patvirtinti Neringos savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisykles (pridedama).
2. Panaikinti Neringos savivaldybės tarybos 2020 m. birželio 25 d. sprendimą Nr. T1-97 „Dėl Neringos savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių patvirtinimo“.

Skelbti šį sprendimą Teisės aktų registre ir Neringos savivaldybės interneto svetainėje.

Savivaldybės meras

Darius Jasaitis

PATVIRTINTA

Neringos savivaldybės tarybos

2021 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. T1-237

NERINGOS SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Neringos savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato ne miškų ūkio paskirties žemėje esančių želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, kūrimo ir veisimo tvarką Neringos savivaldybės teritorijoje. Šios Taisyklės privalomos visiems fiziniams ir juridiniams asmenims Neringos savivaldybės teritorijoje.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniams“ ir kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

4. Želdinius ir želdynus saugo, prižiūri ir pertvarko:

4.1. Neringos savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijas – juridinis asmuo, kuriam Neringos savivaldybė pavedė želdinių aplinkotvarkos funkcijas;

4.2. nuomojamuose sklypuose – žemės sklypų nuomininkai;

4.3. asmenys, nesudarę valstybinės žemės nuomos sutarties – naudojamuose žemės sklypuose. Naudojamo žemės sklypo ribos pagal savivaldybės Architektūros ir teritorijų planavimo skyriaus ir valstybinės žemės sklypo naudotojų teikiamus duomenis nustatomos:

4.3.1. vadovaujantis patvirtintu ir galiojančiu žemės sklypo planu;

4.3.2. vadovaujantis patvirtintu ir galiojančiu detaliuoju planu (nesant galiojančio patvirtinto žemės sklypo plano);

4.3.3. pagal inventorines sklypo ribas (nesant galiojančio patvirtinto žemės sklypo plano ir galiojančio patvirtinto detaliojo plano);

4.3.4. pagal Kultūros paveldo departamento (KPD) teritorijos ribų planą (nesant galiojančio patvirtinto žemės sklypo plano, galiojančio patvirtinto detaliojo plano ir inventorinių sklypo ribų).

5. Želdynų ir želdinių apsauga, priežiūra, želdynų tvarkymas ir kūrimas organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

6. Taisyklėse naudojamos sąvokos:

6.1. **želdiniai** – ne miško žemėje įveisti ar natūraliai augantys medžiai, krūmai ar lianos;

6.2. **želdynas** – ne mažesnis kaip 0,01 hektaro ne miško žemės plotas su želdiniais, kuriame gali būti želdynų statinių ar įrenginių, vejų ir gėlynų;

6.3. **saugotini želdiniai** – medžiai ir krūmai, atitinkantys Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus augimo vietas, rūšies ir matmenų kriterijus, pagal kuriuos medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams;

6.4. **intensyvus želdinių genėjimas** – želdinių priežiūros darbai, kurių metu pašalinama daugiau kaip 30 procentų medžių ar krūmų lajos tūrio.

III. SAUGOTINŲ ŽELDINIŲ KIRTIMO, KITOKIO PAŠALINIMO IŠ AUGIMO VIETOS AR INTENSYVAUS GENĖJIMO TVARKA

7. Saugotiniams želdiniams priskiriami medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, valstybinėje ir savivaldybės žemėje:

7.1. ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, bukai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys ir miškinės kriaušės – didesnio kaip 12 cm skersmens;

7.2. paprastieji kadagai – didesni kaip 3 m.

8. Saugotiniams želdiniams priskiriami medžiai ir krūmai, kurie įrašyti į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, Augalų nacionalinių genetinių išteklių sąrašą arba medžiai ir krūmai, kurie yra kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingosios savybės.

9. Medžiai ir krūmai nepriskiriami saugotiniams želdiniams jeigu jie:

9.1. yra nudžiūvę, stichinių nelaimių, gaisrų ar avarijų metu išversti, nulaužti, apdegę, žvėrių sužaloti medžiai ar krūmai;

9.2. yra invazinių rūšių medžiai ir krūmai;

9.3. auga:

9.3.1. ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jų dalių, inžinerinių statinių (išskyrus medžius, esančius kelio uostoje);

9.3.2. energetikos objektų (išskyrus elektros oro kabelius) apsaugos zonose;

9.4. juos numatyta iškirsti pagal parengtus saugomų teritorijų gamtotvarkos planus, kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentus ar kompleksinių kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo vietovių tvarkymo planus ir saugomų rūšių apsaugos planus.

10. Saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo darbai gali būti vykdomi turint Neringos savivaldybės mero (toliau – Savivaldybės mero) išduotą leidimą saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo darbams (toliau – Leidimas) pagal 2 priede nustatytą formą ar vadovaujantis Savivaldybės mero potvarkiu dėl saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo (toliau – Sprendimas) ir sumokėjus Savivaldybės administracijai pagal aplinkos ministro tvirtinamus Želdinių atkuriamosios vertės įkainius apskaičiuotą pašalinamų saugotinių medžių ir krūmų atkuriamąją vertę, nurodytą Leidime.

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-92](#), 2023-04-27, paskelbta TAR 2023-05-03, i. k. 2023-08383

11. Leidimo ar Sprendimo saugotinių želdinių kirtimo ar kitokio pašalinimo iš augimo vietos intensyviam genėjimui nereikia, jeigu:

11.1. jie auga elektros tinklų, šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonoje ir šiuos darbus atlieka prieš darbų pradžią apie juos raštu informavę žemės, kurioje auga saugotini medžiai ir krūmai, savininką ar valdytoją, elektros tinklus, šilumos tinklus eksploatuojantys asmenys ar jų įgalioti tretieji asmenys;

11.2. atsakingoms institucijoms šiuos darbus reikia atlikti nedelsiant – dėl gamtos sąlygų, eismo ar kito įvykio pakitus medžių būklei, kai dėl to jie kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai arba turtui, statiniams ar eismo saugumui. Šiuo atveju darbus atlikę asmenys per 3 darbo dienas privalo raštu informuoti Savivaldybę, nurodydami saugotino želdinio vietą (adresą ar koordinates) ir pateikdami 3 nuotraukas, kuriose būtų užfiksuotas vaizdas prieš atliekant darbus ir iš skirtingų pusių užfiksuotas nukirstas, kitaip pašalintas iš augimo vietos ar intensyviai nugenėtas saugotinas želdinys;

11.3. želdinių genėjimo darbams, kurių metu pašalinama mažiau kaip 30 procentų medžių ar krūmų lajos tūrio.

12. Želdinių atkuriamosios vertės kompensacija neskaičiuojama ir apie tai pažymima Leidime arba Sprendime, kai saugotini želdiniai:

12.1. atitinka šio tvarkos aprašo 9 punkte nurodytus atvejus;

12.2. pažeisti stiebo ir (ar) šaknų puvinio arba vabzdžių kenkėjų ar grybinių ligų (išskyrus biologinei įvairovei svarbius želdinius, kurie nekelia grėsmės žmonių gyvybei, sveikatai, turtui ar eismo saugumui);

- 12.3. pasvirę didesniu negu 45° kampu;
- 12.4. kertami vykdant teritorijų planavimo dokumentuose, viešųjų atskirųjų želdynų projektuose numatytus kraštovaizdžio formavimo kirtimus;
- 12.5. auga kapinėse ir ardo paminklus, antkapius, kitus kapinių statinius ar įrenginius;
- 12.6. gadina pastato pamatus ar kitas jo dalis;
- 12.7. auga valstybinės ar vietinės reikšmės kelio juostose ir dėl blogos būklės kelia grėsmę užvirsti ant kelio;
- 12.8. auga apsaugos zonose, kai tai nesuderinama su šioms apsaugos zonoms teisės aktais nustatytais apribojimais;
- 12.9. auga teritorijoje, kuri naudojama valstybinės reikšmės keliams eksploatuoti;
- 12.10. nurodyti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose, saugomų rūšių ar buveinių apsaugos priemonių įgyvendinimo dokumentuose kaip kertami ar kitaip pašalinami želdiniai;
- 12.11. auga žemėje, kurioje teisės aktų nustatyta tvarka leidžiama įveisti mišką;
- 12.12. kertami ar kitaip pašalinami iš augimo vietos įgyvendinant krašto apsaugos ar valstybės sienos apsaugos tikslus;
- 12.13. nebus kertami – Leidimas išduodamas ar Sprendimas priimamas intensyviai želdinių genėjimui;
- 12.14. auga savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose, o juos kerta ar kitaip pašalina iš augimo vietos juridinis asmuo, kuriam Neringos savivaldybė pavedė želdinių aplinkotvarkos funkcijas.

13. Leidimų išdavimas:

- 13.1. asmuo, prašantis kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus medžius ir krūmus, išskyrus juridinį asmenį, kuriam Neringos savivaldybė pavedė želdinių aplinkotvarkos funkcijas, pateikia Savivaldybės merui 1 priede nustatytos formos motyvuotą prašymą (toliau – Prašymas) saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo darbams;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [T1-92](#), 2023-04-27, paskelbta TAR 2023-05-03, i. k. 2023-08383

- 13.2. Prašyme pateiktoms priežastims pagrįsti gali būti prašoma papildomos informacijos;

13.3. Neringos savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija), gavusi Savivaldybės mero vizuotą Prašymą, organizuoja Prašymo išduoti Leidimą nagrinėjimą. Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija (toliau – Komisija) vietoje įvertina prašomų kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinių medžių ir krūmų būklę ir kirtimo priežastis;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [T1-92](#), 2023-04-27, paskelbta TAR 2023-05-03, i. k. 2023-08383

- 13.4. Savivaldybės administracijos vyriausiasis specialistas (ekologas) apskaičiuoja želdinių atkuriamąją vertę, išskyrus 12 punkte numatytus atvejus;

- 13.5. Komisija teikia išvadą Savivaldybės merui;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [T1-92](#), 2023-04-27, paskelbta TAR 2023-05-03, i. k. 2023-08383

- 13.6. Savivaldybės meras priima Sprendimą:

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [T1-92](#), 2023-04-27, paskelbta TAR 2023-05-03, i. k. 2023-08383

- 13.6.1. juridiniam asmeniui, kuriam Neringos savivaldybė pavedė želdinių aplinkotvarkos funkcijas savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose, vadovaujantis Želdynų įstatymo 13 straipsnio 4 dalimi;

- 13.6.2. valstybinės žemės nuomininkams – vadovaujantis Želdynų įstatymo 13 straipsnio 6 dalimi;

13.7. asmenį, turintį atlyginti numatomų kirsti želdinių vertę, Savivaldybės administracijos vyriausiasis specialistas (ekologas) informuoja raštiškai (nurodoma mokėtina pinigų suma, mokėjimo sąlygos);

13.8. asmuo, sumokėjęs nurodytą pinigų sumą, pateikia mokėjimą patvirtinantį dokumentą, tuomet išduodamas Leidimas;

13.9. vyriausiasis specialistas (ekologas), vadovaudamasis priimtu Sprendimu, išrašo 2 priede patvirtintos formos Leidimą.

14. Numatytus šalinti medžius pažymima raudonais dažais, genėti – žaliais.

15. Leidimas neišduodamas, kai:

15.1. asmuo, pateikęs Prašymą, nepateikia prašomos papildomos informacijos priežastims, pateiktoms Prašyme, pagrįsti arba pateikia klaidingą informaciją apie prašomo kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti želdinio būklę;

15.2. Komisija želdinių apžiūros metu nustato, kad nėra poreikio kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos, ar intensyviai genėti saugotinių medžių ir krūmų.

16. Draudžiama kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus medžius viešuosiuose želdynuose nuo kovo 15 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus atvejus, kai jie kelia pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams, eismo ar skrydžių saugumui, taip pat kai tai būtina remontuojant, rekonstruojant ar tiesiant naują valstybinės reikšmės kelią, įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-92](#), 2023-04-27, paskelbta TAR 2023-05-03, i. k. 2023-08383

IV. ŽELDINIŲ ATKURIAMOSIOS VERTĖS MOKĖJIMO IR GRAŽINIMO TVARKA

17. Želdinių atkuriamoji vertė mokama į Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos sąskaitą eurai ir jos sumokėjimą patvirtina Leidimo gavėjo pateikti mokėjimo dokumentai.

18. Želdinių atkuriamoji vertė gražinama kai:

18.1. sumokėjus želdinių atkuriamąją vertę nebuvo išduotas Leidimas;

18.2. už želdinių atkuriamąją vertę sumokėta didesnė suma nei nurodyta Leidime (grąžinama permoka);

18.3. Jeigu saugotiną želdinį nukirtus ar kitaip pašalinus iš augimo vietos paaiškėja, kad valstybinės žemės nuomininkui išduotame Leidime nurodytas želdinių atkuriamosios vertės dydis netikslus arba neturėjo būti skaičiuojamas dėl aptikto kamieno puvinio.

19. Leidimo gavėjai, norintys susigrąžinti želdinių atkuriamąją vertę:

19.1. 18.1 ir 18.2 papunkčiuose nurodytais atvejais, Savivaldybės administracijos direktoriui pateikia želdinių atkuriamosios vertės sumokėjimą patvirtinantį dokumentą ir laisvos formos prašymą, kuriame nurodo priežastį, dėl kurios prašoma grąžinti želdinių atkuriamoji vertė, prašomos grąžinti želdinių atkuriamosios vertės dydį, banko pavadinimą, sąskaitos numerį, į kurią turi būti pervadamos lėšos;

19.2. 18.3 papunktyje nurodytu atveju:

19.2.1. Savivaldybės administracijos direktoriui pateikia laisvos formos prašymą dėl želdinių atkuriamosios vertės dydžio perskaičiavimo. Kartu su prašymu pateikia vietos foto fiksacijas, kuriose aiškiai matosi pašalintas medis ir jame esantis kamieno puvinys;

19.2.2. Komisija įvertina pateiktą medžiagą ir teikia išvadas Savivaldybės merui dėl būtinybės perskaičiuoti želdinių atkuriamąją vertę;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [T1-92](#), 2023-04-27, paskelbta TAR 2023-05-03, i. k. 2023-08383

19.2.3. Savivaldybės administracijos vyriausiasis specialistas (ekologas) perskaičiuoja želdinių atkuriamosios vertės dydį.

20. Savivaldybės meras išnagrinėja ir priima sprendimą dėl želdinių atkuriamosios vertės permokos grąžinimo per 20 darbo dienų nuo tinkamai užpildyto prašymo gavimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-92](#), 2023-04-27, paskelbta TAR 2023-05-03, i. k. 2023-08383

21. Želdinių atkuriamoji vertė grąžinama per 20 darbo dienų nuo sprendimo dėl želdinių atkuriamosios vertės permokos grąžinimo priėmimo.

22. Želdinių atkuriamąją vertę grąžina Savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos arba Biudžeto ir turto valdymo skyrius, gavęs Savivaldybės mero potvarkį dėl grąžinamos želdinių atkuriamosios vertės ir jos sumokėjimą patvirtinantį dokumentą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-92](#), 2023-04-27, paskelbta TAR 2023-05-03, i. k. 2023-08383

V. ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ VEISIMAS, PRIEŽIŪRA IR APSAUGA

23. Želdynai kuriami ir želdiniai veisiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos Želdynų įstatymu ir Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 „Dėl Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių patvirtinimo“.

24. Viešųjų želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo metu turi būti išsaugoti augantys sveiki, gyvybingi, estetiniu ir ekologiniu požiūriu vertingi, perspektyvūs augalai – dar nepasiekę gamtinės brandos ar ją pasiekę, tačiau nekeliantys nei fizinio, nei ligų ar kenkėjų židinių susidarymo aplinkai.

25. Medžius ir krūmus draudžiama veisti:

25.1. vietose, kuriose Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygose įrašytas draudimas sodinti medžius ir krūmus;

25.2. kapavietėse ir kapinėse nesuderinus su savivaldybe, išskyrus krūmus iki 1 m aukščio;

25.3. valstybinėje žemėje, nesuderinus su Savivaldybės administracijos direktoriumi arba tos žemės valdytoju, naudotoju ar neturint įgaliojimų tame sklype tvarkyti želdinius.

26. Savivaldybės teritorijoje draudžiama:

26.1. be želdynų ir želdinių valdytojo leidimo savavališkai sodinti, persodinti, genėti, kirsti ar kitaip šalinti želdinius;

26.2. laužyti ar kitaip žaloti (kalti vinis, tvirtinti reklaminius skydus ir kt.) medžius ir krūmus, jų šakas, pažeisti šaknis, trypti pomedį;

26.3. pjaustyti medžio žievę, daryti kitus mechaninius medžio pažeidimus;

26.4. kabinti ant medžių elektros laidus, sūpuokles, virves ir pan.;

26.5. mindžioti gėlynus, skinti bei rauti gėles, ardyti veją, dirvožemį;

26.6. be leidimo važiuoti ir statyti motorines transporto priemones želdynuose, kur neįrengta kieta danga;

26.7. veisti Neringos savivaldybės teritorijoje į invazinių Lietuvoje rūšių sąrašą įtrauktus augalus.

27. Asmenys, vykdanys statybos darbus savivaldybei priklausančioje teritorijoje ar nuomojamame žemės sklype, privalo laikytis Želdinių apsaugos, vykdančios statybos darbus, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl želdinių apsaugos, vykdančios statybos darbus, taisyklių patvirtinimo“.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Taisyklėse numatytų reikalavimų laikymosi kontrolę užtikrina Neringos savivaldybės administracijos Miesto tvarkymo ir statybos skyriaus vyriausiasis specialistas (ekologas).

29. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, traukiami atsakomybėn teisės aktų nustatyta tvarka.

30. Administracinio nusižengimo protokolą surašo Neringos savivaldybės administracijos direktoriaus įgalioti asmenys, pagal kompetenciją kitų institucijų pareigūnai.

31. Fiziniai ir juridiniai asmenys, padarę žalą želdynų ir želdinių savininkų ir valdytojų želdynams ir želdiniams, teisėtiems interesams ar želdynams ir želdiniams, kaip aplinkos objektams, privalo visiškai ją atlyginti arba, jeigu yra galimybė, atkurti iki pažeidimo buvusią būklę. Nuostoliai skaičiuojami vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-343 „Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“.

Priedų pakeitimai:

Priedas 1 Prasymo forma pagal sprendimą Nr. T1-92

Priedo pakeitimai:

Nr. [T1-92](#), 2023-04-27, paskelbta TAR 2023-05-03, i. k. 2023-08383

Priedas 2 Leidimo forma pagal sprendimą Nr. T1-92

Priedo pakeitimai:

Nr. [T1-92](#), 2023-04-27, paskelbta TAR 2023-05-03, i. k. 2023-08383

Pakeitimai:

1.

Neringos savivaldybės taryba, Sprendimas

Nr. [T1-92](#), 2023-04-27, paskelbta TAR 2023-05-03, i. k. 2023-08383

Dėl Neringos savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 23 d. sprendimo Nr. T1-237 „Dėl Neringos savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo